

Een vogeltuintje in een dichtbevolkte buurt

L. van der Grient-van Willes

Dat je in een kleine tuin, in de bebouwde kom, een enorme vogelrijkdom kunt beleven, bewijst onderstaande ervaring.

De bevindingen spelen zich af, in de afgelopen 7 jaar, in een tuintje van ± 10 bij 7 m. Ons huis is als volgt gesitueerd: Ligging in een gewone straat, met auto woon-werk-, geen snelverkeer. Vóór straatkant, met een voortuintje van 3 m. diep, linkerzijde vast aan belendend pand, rechts omloop van 1 m. breed, grenzend aan een zelden gebruikt geitenlandje, achterzijde begrensd door een voetbalveld. Het geheel is omgeven door een ligusterhaag, waarvan het onderste gedeelte is gespannen met wijdmazig kippengaas. Een deel der omheining is van rietmatten. Boven op de haag en matten steken we van tijd tot tijd twijgen rozedoorns, tegen katten. Deze snoeisels zijn gratis bij tuinman of plantsoenen te krijgen. Zo is ons tuintje volmaakt kattenvrij, want de enige toegang opzij is afgesloten door een hoog hek van latten, bekleed met kippengaas, waarvan boven een stuk los overhangt, dat bij de minste aanraking op en neer deint en op de schutting aan de linkerzijde groeit een weelderige kamperfoelie, waar geen doorkomen aan is en die in de herfst veel vogels trekt, door de bessen.

De bomen en heesters werken mee in het belang van de vogels: berken, vlieren, cotoneasters, meidoorn, rhododendrons en appelboom.

Geraadpleegde lectuur, die onmisbaar was is onderaan vermeld. Met deze boekjes bij de hand, zijn we aan het waarnemen gegaan. Het resultaat van deze 7 jaar zelfstudie is, dat er 40 soorten wilde vogels ons tuintje blijken te hebben bezocht, terwijl nog eens 10 soorten met de verreikijker uit huis waargenomen zijn, dan nog afgezien van de grote troepen trekvogels, want zover reikt mijn kunde nog niet.

Het is een heerlijke liefhebberij, die meer de juiste instelling, dan tijd vergt, want, maar even in de kamer, of je ziet alweer iets gebeuren, zoals dezer dagen. Ik kwam net van een paar boodschappen terug en daar zat me warempel een Torenavalk op 8 m afstand, zich ergens aan te goeden. Toen ik me na een paar minuten niet meer kon beheersen en iets te dicht bij kwam, ging de prachtvogel op de wieken. Ik aan het snuffelen gegaan. Er bleken wat veertjes te liggen en... onmogelijk, je te vergissen: de snavel van een Spreeuw.

Als je in de laatste echte ouderwetse winter, op 3 m. van het raam, in je appelboom een Appelvink ziet zitten, is je hele dag goed. Maar ook de Kleine Bonte Specht, in 't vroege voorjaar, 's morgens om 6 uur aan de straatkant pal boven de nog rustende auto's in onze grote berk, was een belevens.

Er zijn 2 eigengemaakte huisjes opgehangen aan muur en berk, waarin geregeld 2x per jaar gebroed wordt door Spreeuw, Koolmees en Pimpelmees. De Merels strooien als het ware hun nesten kwistig in meidoorn en rhododendrons, en één klaargekocht huisje van berkestam met asfalt dakje (een onding) hing al 3 jaar leeg, tot opeens verleden voorjaar een Winterkoning er een nest in bouwde, wel een half jaar eromheen gezongen heeft, vele vrouwtjes ontvangen, maar, neen hoor! 't Bleef bij grondig inspecteren, maar werd niet geaccepteerd.

In de tuin staat 's winters een voertafel van 60 bij 40 cm. Daarop hebben we een soort kubus geconstrueerd van latjes, met kippengaas overtrokken, waarvan de mazen net niet de Spreeuw doorlaten, maar net wél Roodborst, Keep, Groenling, Heggemus en tegen de brutale Huismussen wonden we onderaan nog enkele lagen nylondraad. Toen ze zich van boven door het dak lieten zakken, ook daar nog garen. Resultaat: de hele winter bezoek! Erin strooien we iedere ochtend wat haverhout (Roodborst), buitenzaad (Heggemus), zonnepitten (Groenling en mezen) en geplukte, gedroogde, later weer geweekte en met platte tang geplette rozebottels van de hondsroos, (bij duizenden langs de wegen). Hierop zijn ook de Kramsvogels en Koperwieken verzot, dus strooien we ze ook in de tuin samen met rotte appels. Verder ligt op een open plek een deksel van een oude wasketel, met water, dat 1x per week ververst wordt en waarin tientallen soorten komen baden.

Nogmaals het is een heerlijke hobby, vooral bij het ouder worden, die weinig tijd, geld en moeite kost, maar het hele jaar een bron van genot oplevert.

Eén goede raad voor enthousiast geworden lezers: begin aan deze liefhebberij nóóit, als Uw tuin niet kattenvrij te maken is, want, dan wordt die een lokplaats van kattenvoer en dat zou u spijten.

Hier volgt een lijst van de vele gevederde vrienden, die we op bezoek mochten krijgen:

Huismus	hele jaar	Zwarte Kraai	hele jaar
Spreeuw	hele jaar	Bonte Kraai	hele jaar
Merel	hele jaar	Kauw	hele jaar
Koolmees	hele jaar	Turkse Tortel	hele jaar
Pimpelmees	hele jaar	Grote Lijster	winter
Matkop	winter	Zanglijster	januari
Zwarte Mees	najaar	Koperwiek	winter
Staartmees	najaar	Kramsvogel	winter
Zwartkop	najaar	Zilvermeeuw	winter
Appelvink	winter	Vlaamse Gaai	voorjaar
Vink	winter	Steenuil	zomernachten
Groenling	winter	Torenvalk	winter
Sijs	januari		
Roodborst	winter	Met verrekijker uit huis:	
Heggenus	winter	Kievlit	voorjaar en zomer
Keep	winter	Kokmeeuw	winter
Putter	zomer	Grote Mantelmeeuw	winter
Gekraagde Roodstaart	zomer	Scholekster	voorjaar en zomer
Kneu	voorjaar	Huiszwaluw	zomer
Witte Kwikstaart	zomer	Gierzwaluw	zomer
Boomkruiper	voorjaar	Buizerd	zomer
Grote Bonte Specht	voorjaar	Blauwe Reiger	herfst en winter
Kleine Bonte Specht	voorjaar	Houtduif	voorjaar
Winterkoning	winter en voorjaar	Grauwe- of Rietgans	in V-formatie zomer
Blauwe Parkiet	ontsnapt uit volière		

● L. van der Grient-van Willes, Juffermansstraat 22, Oegstgeest.

LITTERATUUR:

Dobben Dr. W. H. van (1975): Wat vliegt daar? Zutphen. 14e druk.

Heinzel H., R. S. R. Fitter en J. F. Parslow (1973): Elseviers Gids van de Europese Vogels, 2e druk, Amsterdam.

Sluifers J. E. (1958): Prisma Vogelboek. Utrecht.

Soper T. (1972): Leven met de vogels. Baarn.

Thijssen Jac. P. (1942): Het Vogelboekje. Laren N.H.